

Số: *46* /BC-HĐND

Đắk Nông, ngày 19 tháng 7 năm 2022

BÁO CÁO

Thẩm tra dự thảo Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh Đắk Nông từ năm học 2022-2023

Kính gửi: Hội đồng nhân dân tỉnh Đắk Nông.

- Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương;

- Căn cứ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật;

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo luật định, ngày 14 tháng 7 năm 2022, Ban Văn hóa – Xã hội HĐND tỉnh tổ chức thẩm tra dự thảo Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh Đắk Nông từ năm học 2022 – 2023. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh báo cáo HĐND tỉnh kết quả thẩm tra như sau:

I. Sự phù hợp của nội dung dự thảo nghị quyết với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

Tại khoản 3 Điều 4 Nghị định số 81/2021/NĐ-CP ngày 27/8/2021 quy định về cơ chế thu, quản lý học phí đối với cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân và chính sách miễn, giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập; giá dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo (viết tắt là Nghị định số 81) quy định: “... Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định khung hoặc mức học phí giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập; ...”. Tại khoản 3 Điều 31 Nghị định số 81 quy định: “Căn cứ điều kiện kinh tế - xã hội của cả nước và các chỉ số lạm phát, tốc độ tăng trưởng kinh tế hằng năm, Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định khung và mức tăng học phí hằng năm không quá 7,5%/năm từ năm học 2023-2024”.

Như vậy, việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành *Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh Đắk Nông từ năm học*

2022 – 2023 là cần thiết, đúng thẩm quyền và phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

II. Sự phù hợp của nội dung dự thảo Nghị quyết với tình hình, điều kiện phát triển kinh tế của địa phương

Theo Báo cáo số 309/BC-SGDĐT ngày 31/5/2022 của Sở Giáo dục và Đào tạo về Báo cáo đánh giá tác động của chính sách, có đề ra 03 phương án để thu học phí từ năm học 2022 – 2023. Theo đó, Phương án 1: nếu áp dụng thu học phí theo mức sàn tại điểm a Khoản 2 Điều 9 Nghị định số 81, tùy từng khu vực, mức học phí sẽ tăng so với các năm học trước từ 200% - 625%; Phương án 2: áp dụng thu học phí theo mức trung bình tại điểm a Khoản 2 Điều 9 Nghị định số 81, mức học phí sẽ tăng so với các năm học trước từ 367% - 1.100%; Phương án 3: áp dụng thu học phí theo mức trần tại điểm a Khoản 2 Điều 9 Nghị định số 81, mức học phí sẽ tăng so với các năm học trước từ 433% - 1.700%.

Trong điều kiện tỉnh Đắk Nông là một tỉnh nghèo, đời sống của Nhân dân còn nhiều khó khăn, cơ quan trình văn bản đề xuất áp dụng mức thu học phí theo mức sàn như Phương án 1 là phù hợp với thực tiễn tình hình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Từ năm học 2023 – 2024 trở đi, mức thu học phí hằng năm được điều chỉnh tăng 5% so với quy định tại dự thảo Nghị quyết là đáp ứng với điều kiện thực tế của địa phương.

Ban Văn hóa – Xã hội HĐND tỉnh đề nghị cơ quan trình dự thảo Nghị quyết báo cáo làm rõ một số nội dung sau:

1. Tại khoản 1 Điều 1 dự thảo Nghị quyết có quy định cụ thể tên gọi các Trung tâm thực hiện chương trình giáo dục phổ thông, sẽ gây khó khăn khi điều chỉnh tên gọi trong trường hợp có sự sắp xếp, điều chỉnh chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy,... Đề nghị nghiên cứu, nên ghi một tên gọi chung đối với các đơn vị khác trên địa bàn tỉnh có chức năng thực hiện chương trình giáo dục phổ thông.

2. Theo Quyết định số 861/QĐ-TTg ngày 04/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt danh sách các xã khu vực III, khu vực II, khu vực I thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 – 2025, tỉnh Đắk Nông được phê duyệt danh sách 46 xã thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 – 2025. Trong đó có 12 xã thuộc khu vực III, 5 xã thuộc khu vực II và 29 xã thuộc khu vực I. Việc phân định các xã thuộc 03 khu vực thể hiện thực trạng mức độ phát triển kinh tế, xã hội theo các mức đơn vị như sau: xã khu vực I là xã bước đầu phát triển, khu vực II là xã còn khó khăn, khu vực III là xã đặc biệt khó khăn. Như vậy, theo dự thảo Nghị quyết, các xã khu vực I, II, III dự kiến có mức thu học phí bằng nhau của từng cấp học cần phải nghiên

cứu, xem xét đảm bảo sự công bằng và phù hợp với điều kiện thực tế giữa các xã thuộc khu vực khác nhau.

3. Theo điểm a, khoản 3 Điều 9 Nghị định số 81 quy định: “*Từ năm học 2023 - 2024 trở đi, khung học phí được điều chỉnh theo tỷ lệ phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội của địa phương, tốc độ tăng chỉ số giá tiêu dùng, tốc độ tăng trưởng kinh tế hàng năm và khả năng chi trả của người dân nhưng không quá 7,5%/năm*”. Đề nghị cơ quan trình văn bản báo cáo cơ sở thực tiễn của địa phương trong việc đề xuất mức tăng học phí 5% hàng năm như quy định tại khoản 3 Điều 2 dự thảo Nghị quyết. Sự phù hợp của mức tăng nêu trên trong trường hợp có năm tốc độ tăng trưởng kinh tế không tăng, thu nhập bình quân đầu người giảm, người dân không đủ khả năng chi trả.

Để các cơ sở giáo dục thống nhất trong triển khai thu học phí sau khi Nghị quyết được ban hành, cần có hướng dẫn cụ thể: mức tăng 5% hàng tháng x 9 tháng và làm tròn đến đơn vị nghìn đồng. Tránh trường hợp không quy định thống nhất sẽ có cơ sở giáo dục thực hiện việc làm tròn số từng tháng và x 9 tháng.

4. Tại khoản 4 Điều 2 dự thảo Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với trường hợp học trực tuyến là chưa phù hợp với yêu cầu đảm bảo mức thu cụ thể tại khoản 5 Điều 9 Nghị định số 81. Việc quy định mức thu ***tối đa*** bằng 40% mức học phí học trực tiếp, cấp thẩm quyền sẽ phải tiếp tục hướng dẫn thêm các mức thu cụ thể. Đề nghị cơ quan trình nghiên cứu, điều chỉnh, quy định bằng mức cụ thể và có thể viết lại như sau: “*Trường hợp học trực tuyến (học online), mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục công lập bằng 40% mức học phí trực tiếp theo đối tượng áp dụng quy định tại khoản 1 Điều này*”.

5. Tại khoản 2 Điều 12 Nghị định số 81 quy định: “*2. Trường hợp xảy ra thiên tai, dịch bệnh, các sự kiện bất khả kháng thì học phí được thu theo số tháng học thực tế Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình Hội đồng nhân dân quyết định cụ thể thời gian thu, mức học phí đối với giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập trên địa bàn; ...*”.

Đề nghị bổ sung thêm khoản 5 vào Điều 2 dự thảo Nghị quyết với các nội dung như sau: Quy định thời gian thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trong trường hợp xảy ra thiên tai, dịch bệnh, các sự kiện bất khả kháng: Đối với các tháng có thời gian dạy học thực tế không đủ cả tháng, trường hợp thời gian dạy học thực tế trong tháng dưới 14 ngày (bao gồm cả số ngày nghỉ theo quy định của pháp luật) thì thực hiện thu học phí 1/2 tháng; trường hợp thời gian dạy học thực tế trong tháng từ 14 ngày trở lên (bao gồm cả số ngày nghỉ theo quy định của pháp luật) thì thực hiện thu đủ tháng (tương ứng với mức học phí của từng vùng, từng cấp

học và hình thức học thực tế). Đảm bảo nguyên tắc tổng số tháng thu học phí không vượt quá 9 tháng/năm học.

6. Đề nghị rà soát, nghiên cứu, xem xét các nội dung sau:

a) Bổ sung vào dự thảo Nghị quyết mức thu học phí cụ thể đối với từng loại hình đào tạo theo quy định tại khoản 6 Điều 9 Nghị định số 81: “6. Đối với cơ sở giáo dục thường xuyên, cơ sở đào tạo khác thực hiện chương trình giáo dục phổ thông được áp dụng mức học phí tương đương với mức học phí của cơ sở giáo dục phổ thông công lập cùng cấp học trên địa bàn. Đối với các loại hình giáo dục thường xuyên khác, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình Hội đồng nhân dân cấp tỉnh phê duyệt mức thu cụ thể phù hợp với từng loại hình đào tạo và điều kiện thực tế của từng địa bàn”.

b) Tại khoản 2 Điều 31 Nghị định số 81 quy định: “Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xây dựng và trình Hội đồng nhân dân cấp tỉnh tiêu chí xác định địa bàn không đủ trường công lập tại địa phương”. Để có cơ sở thực hiện miễn, giảm học phí cho đối tượng học sinh tiểu học tư thục ở các địa bàn chưa đủ trường tiểu học công lập, đề nghị cơ quan trình văn bản nghiên cứu, rà soát tổng hợp các địa bàn không đủ trường công lập trên địa bàn tỉnh và xây dựng tiêu chí xác định địa bàn không đủ trường công lập trên địa bàn tỉnh, trình HĐND tỉnh theo quy định nêu trên.

c) Tại điểm c Khoản 3 Mục IV Tờ trình số 3729/TTr-UBND ngày 05/7/2022 của UBND tỉnh về dự thảo Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh Đắk Nông từ năm học 2022 – 2023 đã báo cáo, giải trình về dự kiến sử dụng số tiền thu học phí cho các nội dung liên quan tại các cơ sở giáo dục; tuy nhiên, không dự kiến sử dụng cho công tác khen thưởng hằng năm đối với học sinh có thành tích cao trong học tập. Qua hoạt động khảo sát của Ban Văn hóa – Xã hội HĐND tỉnh, hầu hết các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập trên địa bàn tỉnh chưa quan tâm bố trí, cân đối kinh phí thực hiện nội dung này. Hoạt động khen thưởng tại các đơn vị chủ yếu được chia bình quân và thu từ nguồn đóng góp của phụ huynh học sinh hoặc các tổ chức, cá nhân tài trợ.

Đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo trong quá trình thu, quản lý và sử dụng học phí có hướng dẫn thực hiện cụ thể nội dung nêu trên làm cơ sở cho các đơn vị thực hiện đảm bảo đồng bộ, đúng quy định.

d) Dự thảo Nghị quyết được xây dựng và xác định mức thu trên cơ sở mức sàn của Nghị định số 81. Tuy nhiên, các mức thu sẽ tăng rất cao so với mức thu quy định tại Nghị quyết số 26/2015/NQ-HĐND ngày 10/12/2015 quy định

mức thu học phí đối với các cơ sở giáo dục công lập từ năm học 2015-2016 đến năm học 2020-2021 trên địa bàn tỉnh Đắk Nông (viết tắt là Nghị quyết số 26). Ví dụ: khi áp dụng mức thu mới theo quy định của Nghị định số 81, cấp học Mầm non thuộc xã khu vực III mức thu năm học 2021-2022 từ 72.000 đồng/năm học tăng lên 450.000 đồng/năm học 2022- 2023 (tăng 625%).

7. Ngày 07/7/2022, Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Công văn số 2903/BGDĐT-KHTC về việc lấy ý kiến về đề xuất lộ trình học phí và chính sách miễn học phí đối với học sinh trung học cơ sở (viết tắt là Công văn số 2903). Theo đó, tại khoản 1 có nêu: “1.1. Đối với năm học 2022-2023: (i) HĐND cấp tỉnh quyết định khung học phí hoặc mức học phí cụ thể đối với cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông công lập chưa tự bảo đảm chi thường xuyên bằng mức học phí do HĐND cấp tỉnh đã ban hành năm học 2021-2022 đối với từng cấp học và từng khu vực thuộc thẩm quyền quản lý của địa phương;

Đối với các địa phương đã ban hành Nghị quyết quy định mức thu học phí năm học 2022 – 2023 mà mức thu học phí cao hơn so với năm học 2021-2022: HĐND cấp tỉnh giao UBND trình HĐND cấp tỉnh cho phép tiếp tục thực hiện theo Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với năm học 2021-2022 đến hết năm học 2022-2023”.

Như vậy, hiện nay Bộ Giáo dục và Đào tạo đang tổ chức lấy ý kiến các địa phương để trình Chính phủ quyết định điều chỉnh lộ trình thu học phí theo hướng HĐND tỉnh quyết định khung học phí hoặc mức học phí cụ thể năm học 2022-2023 bằng mức thu học phí năm học 2021-2022.

Trong bối cảnh nền kinh tế của tỉnh Đắk Nông nói riêng, cả nước nói chung mới bắt đầu phục hồi sau ảnh hưởng của dịch bệnh, giá cả tiêu dùng ngày càng tăng, đời sống của nhân dân còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là ở vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số, vùng khó khăn. Nội dung đề xuất của Bộ Giáo dục và Đào tạo tại khoản 1 Công văn số 2903 nêu trên là phù hợp với điều kiện cụ thể của tỉnh Đắk Nông trong giai đoạn hiện nay.

III. Kết luận và kiến nghị

Việc xác định mức thu học phí năm học 2022-2023 hiện nay đang được Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo xem xét, dự kiến theo chủ trương mới. Do đó, Ban Văn hóa - Xã hội kiến nghị các nội dung sau:

1. Đề nghị Thường trực HĐND tỉnh xem xét, cho ý kiến tạm dừng ban hành Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh Đắk Nông từ năm học 2022 – 2023 tại kỳ họp thứ 4, HĐND tỉnh khóa IV, nhiệm kỳ 2021 – 2026.

2. Đề nghị UBND tỉnh:

a) Chỉ đạo theo dõi, nắm bắt thông tin chính thức về chủ trương mới đối với mức thu học phí năm học 2022-2023 và có phương án trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập và giáo dục thường xuyên trên địa bàn tỉnh Đắk Nông trong năm học 2022-2023 tại kỳ họp gần nhất.

b) Trên cơ sở các ý kiến thẩm tra của Ban Văn hóa - Xã hội nêu trên, chỉ đạo tiếp tục nghiên cứu, rà soát, xây dựng và trình HĐND tỉnh Nghị quyết quy định mức thu học phí trong các năm học tiếp theo vào thời điểm phù hợp.

c) Chỉ đạo, quán triệt, thực hiện công tác thông tin tuyên truyền đến các tầng lớp nhân dân đối với các nội dung liên quan trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị quyết, tạo sự đồng thuận, ủng hộ của nhân dân trong toàn tỉnh.

3. Đề nghị UBMTTQVN tỉnh nghiên cứu, quan tâm, có kế hoạch thực hiện hoạt động tổ chức phân biện xã hội đối với việc xây dựng Nghị quyết của HĐND tỉnh về mức thu học phí nêu trên phù hợp tình hình thực tế của địa phương.

Trên đây là kết quả thẩm tra của Ban Văn hóa – Xã hội HĐND tỉnh tại cuộc họp thẩm tra ngày 14/7/2022./.

Nơi nhận:

- TT HĐND tỉnh (b/c);
- UBND tỉnh;
- UBMTTQ VN tỉnh;
- Sở GD&ĐT;
- LĐ VP Đoàn ĐBQH & HĐND tỉnh;
- LĐ Phòng CTHĐND;
- Lưu VT.

**TM. BAN VĂN HOÁ - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Bùi Huy Thành